Datum	10 juli 2025
Behandeld door	Ambtelijk secretaris
E-mail	cpa@amsterdam.nl

Onderwerp	Samenwerking tussen gemeente Amsterdam en woningbouwcorporaties

Advies van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) over 'Samenwerking tussen gemeente Amsterdam en woningbouwcorporaties'. Het agendapunt is behandeld op de openbare vergadering van 10 juli 2025.

Geachte mevrouw XXX,

Tijdens de vergadering van de CPA van 10 juli 2025 was u aanwezig bij het agendapunt 'Samenwerking tussen gemeente Amsterdam en woningbouwcorporaties', tezamen met de heer XXX en mevrouw XXX.

Bijgaand treft u het advies van de CPA aan.

A. Samenvatting advies

De Commissie geeft u de volgende **adviezen** ter overweging mee:

- behoud toezicht op de modellen en gekozen indicatoren van (algoritmische) signaleringsmodellen van woningcorporaties;
- controleer, het arrest Schufa van het Hof van Justitie van de Europese Unie indachtig, of sprake is van op profilering gebaseerde geautomatiseerde besluitvorming in de zin van artikel 22, eerste lid, AVG;
- maak expliciet op wat voor manieren het algoritme de onderzoekswaardigheid van een casus vaststelt;
- verduidelijk de voorspelkansen in de DPIA en concretiseer wat er met de data gebeurt;
- zorg ervoor dat de gemeente zich kan verantwoorden tegenover de burger over de gegevensverwerking ten behoeve van de informationele samenwerking met woningcorporaties.

De Commissie:

- wenst te vernemen op welke wijze de gemeente Amsterdam gevolg heeft gegeven aan haar adviezen.

B. Aanleiding en omschrijving

In het kader van de pilot 'Samenwerking gemeente Amsterdam en woningbouwcorporaties' is tussen augustus 2019 en juni 2020 onderzocht of door middel van informationele samenwerking de kwaliteit van de Basisregistratie (BRP) en de processen van beide partijen kan worden verbeterd. De pilot heeft zich gericht op signalen van onrechtmatige bewoning, adresonderzoek en administratieve leegstand, waarbij terugmeldingen van woningcorporatie Eigen Haard aan de gemeente de kwaliteit van de BRP verbeterden. Door gegevens te vergelijken, werden inconsistenties en onrechtmatigheden sneller geïdentificeerd, wat leidde tot betere adresonderzoeken en een verhoogd bewustzijn bij Eigen Haard over het belang van terugmeldingen. Door de uitwisseling van data worden mogelijke (administratieve) fouten proactief gezocht, met behulp van het vergelijken van de inschrijving van de BRP met de hoofdhuurder zoals bekend bij de woningbouwcorporatie.

Binnen de informatieve samenwerking worden verschillende signalen uitgewisseld zoals opgenomen in paragraaf 2.2 van de samenwerkingsovereenkomst. Dit betreft het uitwisselen van BRP-leegstandsignaal, BRP-adresonderzoeken en gegevens betreffende de onderzoek dossiers. Daarnaast vraagt de woningcorporatie eens in de zes weken de bewoningssamenstelling en signalen op van adressen waarvan de woningcorporatie gerede twijfel heeft op woonfraude. De samenstelling en aantallen bevragingen wordt bepaald door de woningcorporatie. De geleverde gegevens worden gebruikt ten behoeve van het vooronderzoek voor het bevestigen van de gerede twijfel, om vervolgens adressen te selecteren en te prioriteren voor uit te voeren onderzoeken.

Naar aanleiding van de positief beoordeelde samenwerking met de gemeente Amsterdam heeft Eigen Haard tot dusver 192 woningen vrij kunnen maken voor rechtmatige bewoning. Jaarlijks levert de bestandsvergelijking tussen de gemeente en Eigen Haard rond de 150 'verwonderadressen' op. Deels zijn deze gevallen te verklaren door renovaties of door het bezit van verkeerde gegevens (zoals een huurcontract met een overleden huurder en niet met de weduwe/weduwnaar). Deze gegevens worden gecorrigeerd waarna de adressen niet meer als verwonderadres naar voren komen. De overige verwonderadressen worden in onderzoek opgenomen, daarbij is er vaak sprake van onrechtmatige bewoning (oftewel een hoge *hit-rate*). In 2024 betrof dit 89% ten opzichte van 55% uit reguliere onderzoeken. In 2023 was dit 70% ten opzichte van 41% uit reguliere onderzoeken.

Daarnaast levert deze samenwerking een significante aanvulling op de bestaande methodes van de gemeente en woningbouwcorporaties om onrechtmatige bewoning en afwijkingen in de BRP te vinden (denk aan terugmeldingen van andere overheidsorganisaties voor de gemeente, en burenmeldingen, wijzigingen van de betaalrekening en gebrek aan reparatieverzoeken voor de woningbouwcorporatie).

Dit succes heeft geleid tot de wens voor een bredere samenwerking met andere Amsterdamse woningcorporaties. Het doel hiervan is om meer zicht te verkrijgen op onrechtmatige bewoning, betere prioritering van meldingen en snellere verhuur van leegstaande woningen. Het agendapunt en de bijlagen richten zich op de samenwerking tussen de gemeente Amsterdam en andere Amsterdamse woningcorporaties om de kwaliteit van de BRP) te verbeteren.

Verzoek aan de CPA

De gemeente verzoekt de CPA te adviseren over de vraag of er aanvullende waarborgen nodig zijn om te voldoen aan de eisen van de AVG. Daarnaast vraagt de gemeente de CPA om te adviseren over de manier waarop samenwerking periodiek geëvalueerd kan worden om te waarborgen dat de gegevensverwerking proportioneel blijft en publieke waarden worden beschermd. Als laatste vraagt de gemeente welke rol de CPA kan spelen om toezicht te houden op de naleving van de afspraken binnen het samenwerkingsverband.

C. Advies

De CPA dankt de bij dit adviesverzoek betrokken medewerkers van de gemeente voor hun toelichting en de aangeleverde stukken.

De CPA heeft over de informationele samenwerking tussen de gemeente en Eigen Haard reeds op 24 september 2020 een advies gewezen. In dit advies heeft de CPA aangegeven graag op de hoogte te worden gehouden van eventuele volgende stappen, waaronder een uitbreiding van deze samenwerking. De CPA waardeert het dat zij middels deze hernieuwde adviesaanvraag op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen inzake dit project.

Risicoprofilering, algoritmen en bestandsvergelijkingen

De gemeente deelt de informatie of een persoon wel of niet ingeschreven staat in de BRP op het betreffende adres, met woningcorporatie Eigen Haard. Hierna beslist deze woningcorporatie of er nader onderzoek wordt gedaan gebaseerd op een eigen signaleringsmodel. De Commissie adviseert om dit gegeven op te nemen, dan wel te verduidelijken, in het stroomschema van paragraaf 1.4 van de DPIA.

Uit de adviesaanvraag volgt dat iedere woningcorporatie haar eigen signaleringsmodel heeft. Zo zijn er woningcorporaties die handelen op basis van het aantal burenmeldingen. Er is echter één woningcorporatie –Eigen Haard – die ten behoeve van dit proces gebruikmaakt van algoritmische risicoprofilering. Uit de DPIA volgt dat de gemeente Amsterdam input geeft voor het algoritme en handelt op basis van output van het algoritme. Uit de aan de CPA voorgestelde stukken volgt dat volgens de gemeente in casu geen sprake zou zijn van op profilering gebaseerde geautomatiseerde besluitvorming in de zin van artikel 22, eerste lid, AVG. Dat oordeel lijkt deels gebaseerd te zijn op het – vanwege actuele rechtspraakontwikkelingen inmiddels sterk verouderde – advies van de CPA van september 2020. In dit verband is het belangrijk om op te merken dat het Hof van Justitie van de Europese Unie op 7 november 2023 een belangrijk arrest heeft gewezen (Schufa) over artikel 22 AVG AVG.[1] Kort en goed heeft het Hof hierin verduidelijkt dat, ondanks dat twee verschillende partijen bij de gegevensverwerking betrokken zijn, de verwerking kan vallen onder het verbod op geautomatiseerde besluitvorming die gebaseerd is op profilering in de zin van artikel 22 AVG.[2] Deze constatering indachtig, adviseert de CPA de gemeente om stapsgewijs te beoordelen of aan de drie cumulatieve vereisten die het Hof in Schufa heeft geformuleerd is voldaan. Daarbij dient in het

bijzonder in kaart te worden gebracht welke effecten de uitkomsten van algoritmische risicoprocedures hebben op het handelen van degene die hiermee te werk gaan. Ten overvloede merkt de CPA op dat bij de beantwoording van de vraag of sprake is van een verboden vorm van risicoprofilering ook gebruik kan worden gemaakt van het advies van de Autoriteit Persoonsgegevens over artikel 22 AVG van oktober 2024.

De CPA adviseert in het verlengde hiervan om de algoritmen en beslisregels van alle woningcorporaties waar de gemeente mee samen gaat werken te controleren en gebruik te maken van een profileringstoetsing. In verschillende fasen van het in figuur 4.5 beschreven proces kunnen vormen van bias worden geïntroduceerd. De gehanteerde expertiseregels kunnen onbewust vooringenomenheid ten aanzien van specifieke groepen bevatten. Daarnaast kan het prioriteringsmodel zelf inherente bias bevatten. Tevens bestaat het risico dat de beoordeling van de output van het signaleringsmodel op basis van professioneel oordeel tot vertekende uitkomsten leidt, met name door te veel vertrouwen in de modelresultaten en het ontstaan van een *self-fulfilling prophecy*.

De CPA adviseert ook bijzondere aandacht te besteden aan het voorkomen van onbedoelde discriminatie van bepaalde bevolkingsgroepen tijdens dit proces, bijvoorbeeld door medewerkers die met de uitkomsten van het model werken hierop extra te trainen. Kenmerken zoals het aantal achternamen op één adres kunnen bijvoorbeeld samengestelde gezinnen of alleenstaande moeders met meerdere vaders profileren. Daarnaast kan de woningbouwcoöperatie geen onderscheid maken tussen tweelingen en kunnen er vals positieve meldingen (‘*false positives*’) ontstaan als iemand op huurcontract staat met een dubbele achternaam maar in de BRP met een enkele en omgekeerd. De CPA adviseert om te onderzoeken of de unieke identificatie van personen degelijker kan worden ingericht om dit soort meldingen te voorkomen.

Daarnaast adviseert de CPA om vanuit het oogpunt van rechtsbescherming nader te concretiseren welke expertiseregels worden gehanteerd. Daarnaast dient te worden gespecificeerd hoe het signaleringsmodel tot stand is gekomen en hoe het tot zijn selecties en classificaties komt. Tevens merkt de CPA op dat de gemeente Amsterdam een eigen bias-toetsing beleid hanteert. De CPA adviseert om dit ook in ogenschouw te nemen bij de informationele samenwerking met Eigen Haard en toekomstige samenwerkingen met woningcorporaties waarin eveneens algoritmes worden ingezet om publieke taken uit te voeren.

Tot slot geeft de CPA nog het volgende mee. In de DPIA wordt meermaals gesproken over een ‘*hit-rate’*, de CPA adviseert om de definitie van de *‘hit-rate*’ te specificeren en de analyse uit te breiden met een gedetailleerde evaluatie van alle uitkomsten: *false positives* (ten onrechte als risico aangemerkt), *false negatives’* (gemiste risico's), ‘*true positives’* (terecht geïdentificeerde risico's) en ‘*true negatives’* (terecht als geen risico beoordeeld). Een evaluatie die uitsluitend gebaseerd is op een ‘*hit-rate’* kan een vertekend beeld geven van de werkelijke prestaties van het model.

Verantwoordelijkheden

In de DPIA wordt onder 3.1 beargumenteerd dat partijen, de gemeente Amsterdam en Eigen Haard, gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn als bedoeld in artikel 26 van de Algemene

verordening gegevensbescherming. Op basis van hetgeen tijdens de zitting van de CPA is toegelicht over de beoogde werkwijze ligt gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid echter niet voor de hand, en is dit ook onwenselijk. De gegevensverwerking waarvoor de gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt beoogd, betreft de verwerking zoals beschreven onder het kopje *Risicoprofilering, algoritmen en bestandsvergelijkingen* in dit advies. Het betreft een verwerking waarvoor de gemeente zich baseert op artikel 3.9, lid 1, onder b en artikel 3.9, lid 2 Wet BRP. Deze verwerking, het raadplegen en vertrekken aan Eigen haard, is gebaseerd op een publieke taak toebedeeld aan een overheidsorganisatie. Het medeverantwoordelijk maken van een private organisatie is niet overeenkomstig de BRP en bovendien onwenselijk. Immers, dan zou een private partij verantwoordelijkheid dragen (en zeggenschap hebben) over een deel van verwerkingen in de BRP. Overigens geldt omgekeerd dat de gemeente ook niet verantwoordelijk is voor de gegevensverwerking die door Eigen Haard wordt uitgevoerd in het kader van dit project. Mogelijk wordt bedoeld dat partijen gezamenlijk een verantwoordelijkheid hebben voor het welslagen voor het project als geheel. Dit moet echter onderscheiden worden van de verantwoordelijkheid voor de gegevensverwerking in de zin van artikel 26 van de AVG.

Tot slot

Als laatste punt brengt de Commissie in herinnering dat de rol van de CPA adviserend is, en niet instemmend. Het verzoek aan de Commissie om 'in te stemmen' of 'positief te adviseren' over het voornemen past niet bij de rol en taak van de CPA als extern adviesorgaan.

Verder verwijst de CPA u naar bijgevoegde notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

Hoogachtend,

Mevrouw H. Janssen
Voorzitter Commissie Persoonsgegevens Amsterdam

[1] HvJ EU 7 december 2023, ECLI:EU:C:2023:957 (Schufa I).
[2] Zie hierover in detail: F. Çapkurt, 'Rechtsbescherming tegen risicoprofilering op basis van de AVG, het EVRM en het Handvest'. Nederlands Juristenblad 2025, afl. 14.

Uittreksel van het verslag van het agendapunt "Samenwerking tussen gemeente Amsterdam en woningbouwcorporaties" van de vergadering op 10 juli 2025

Uitbreiding Samenwerkingsovereenkomsten met woningcorporaties
(n.a.v. advies CPA omtrent Eigen Haard dd. 24 september 2020)

De pilot van adresvergelijking tussen het huurdersbestand van Eigen Haard en de BRP is met succes verlopen. De gemeente wil de samenwerking met de corporaties verbeteren en daarom is een gesprekstafel met alle corporaties in het leven geroepen onder auspiciën van het RIEC. Het gaast om de opsporing van onrechtmatig woongedrag. Dat is tot topprioriteit voor de hele stad benoemd. Als de gegevens van beide bestanden met elkaar kloppen worden geen verdere stappen ondernomen. Als er iets niet klopt, volgt nader onderzoek. Als dat een logische verklaring voor het verschil oplevert, stopt het onderzoek. Anders gaat de corporatie de casus verder uitzoeken met het normale proces dat zij voor de opsporing van woonfraude hanteren. Als er op het betreffende adres inderdaad iets mis is, wordt dat teruggekoppeld naar de gemeente. Voor de corporaties is het belang van deze aanpak gelegen in het tegengaan van onrechtmatig gebruik van hun woningen. Voor de gemeente is het belangrijk langs deze weg de kwaliteit en betrouwbaarheid van de BRP te verbeteren. Bij het advies over de pilot is afgesproken dat men bij uitbreiding van het project weer bij de CPA zou langskomen. Er is al gekeken naar de risico's en er is een DPIA uitgevoerd, maar die is nog niet voorgelegd aan de FG.

De CPA heeft gezien dat er naast de bestandsvergelijking in de stukken ook gesproken wordt over profilering en signaleringsmodellen en vraagt of dit betekent dat er parallel aan de bestandsvergelijking nog andere trajecten worden doorlopen. De volgende vraag is of alle corporaties dezelfde indicatoren hanteren in hun modellen en die laten beoordelen door medewerkers of door een algoritme. Daaraan wordt de vraag gekoppeld of die algoritmes dan aangemeld zijn bij het algoritmeregister en getoetst zijn op onbedoelde vooringenomenheid. Bepaalde kenmerken kunnen immers voorspellend werken voor iets anders, waardoor groepen ten onrechte tot potentiële fraudeurs worden bestempeld. Daar moet men beducht voor zijn en daarom is het goed te expliciteren hoe voorspellingen precies tot stand komen en welke factoren daarbij een rol spelen.

Bij de bestandsvergelijking gaat het om het hele huurdersbestand om niet bij voorbaat zaken uit te sluiten of profilering te laten insluipen. Eigen Haard en de andere corporaties hebben daarnaast ieder ook hun eigen signaleringsmodel voor hun normale onderzoekstaak naar onrechtmatige bewoning. Eigen Haard kijkt bijvoorbeeld onder meer naar het aantal reparatieverzoeken op een adres, andere corporaties gaan voornamelijk af op buurtmeldingen of andere indicatoren. Het gaat daarbij niet om onrechtmatige profileringscriteria. Als Eigen Haard bij een adres twijfel heeft over bewoning, geeft men de eigen informatie over de bewoners door aan de gemeente en krijgt dan een gedepersonaliseerd rapport terug over de bewonerssamenstelling volgens de BRP – aantal bewoners, aantal minderjarigen en bekende juridische relaties.
De verschillende gegevensstromen zullen beter aangeduid worden in het stroomschema in paragraaf 1.4 bij de DPIA.

Elke corporaties heeft dus zijn eigen signaleringsmodel, al dan niet verbonden aan een algoritme. Dat is de verantwoordelijkheid van de corporatie zelf. Maar ook de gemeente heeft een zekere verantwoordelijkheid en daarom wordt een toetsing opgenomen in de DPIA die men moet zien als een levend document. Verder is elke corporatie verantwoordelijk voor de eigen DPIA.
De CPA is benieuwd hoe deze aanpak zich verhoudt tot de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA).
De CPA is benieuwd waarom er geen BSN wordt gebruikt om persoonsverwisselingen te voorkomen.

De twee processen staan los van elkaar. Dit gaat om een convenant van de gemeente Amsterdam met de corporaties. De LAA maakt ook gebruik van BRP-gegevens en heeft vooral betekenis voor de preventieve kant. Dat preventieve aspect is een gedeeld belang, maar dit project gaat ook over het vervolg op gerede twijfel die dankzij de koppeling rijst.
Corporaties mogen wettelijk geen BSN gebruiken en daarom worden alleen naam, adres en geboortedatum uitgewisseld. In de bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst staat beschreven welke gegevens er precies uitgewisseld worden.

Bij Eigen Haard kwamen uit de vergelijking in eerste instantie ruim tachtig casussen tevoorschijn. Daar is vervolgens een administratieve controle op toegepast om te kijken of er logische verklaringen te vinden waren voor het verschil met de BRP. Na die controle bleven er 43 dossiers over die de moeite waard bleken om in het signaleringsmodel te worden ingevoerd. Daarvan bleek in 80% van de gevallen inderdaad iets aan de hand te zijn. Dat is een hoger percentage dan de LAA hanteert als topresultaat voor een zoekactie. Ook een vals-positief kan gunstig uitvallen voor de bewoner omdat na de administratieve controle de juridische aspecten, bijvoorbeeld de tenaamstelling van het huurcontract, aangepast wordt aan de feitelijke situatie zodat de bewoner verzekerd is van zijn rechten.

De CPA vraagt hoe het zit met de eindverantwoordelijkheid als elke partij afzonderlijk verantwoordelijk is voor zijn verwerking. De beschrijving zou moeten worden aangescherpt. Er is geen sprake van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid, ook al zijn er gezamenlijke doelen geformuleerd. Het gaat hier om twee gescheiden registraties – de BRP van de gemeente en het huurdersbestand van de corporaties – en daar kan geen sprake zijn van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. Het wordt problematisch als private partijen niet de keuze maken voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De gemeente moet wel aan burgers kunnen uitleggen dat het gebruik van BRP-gegevens door de corporaties te vertrouwen is en daarom is het wel goed vast te leggen dat er enig toezicht gehouden wordt op de manier waarop de corporaties met die gegevens omgaan. De CPA adviseert over het gebruik van aangeleverde data in algoritmes ook normen aan te leggen in samenwerkingsovereenkomsten en SLA's.

De indieners zullen dit advies overnemen en een helder aangepast verhaal aan hun PO voorleggen. Zij zullen Eigen Haard ook vragen het signaleringsmodel te toetsen op mogelijke bias in aansluiting op het beleid dat de gemeente daarvoor heeft ontwikkeld. Zij tekenen daarbij aan dat de corporaties ook al met andere gemeentelijke afdelingen samenwerken, bijvoorbeeld met Wonen, waarbij ook al afspraken zijn gemaakt over de omgang met data en wijze van onderzoek. De signaleringsmodellen zijn een uitvloeisel van wettelijke taken van de corporaties en hun afspraken met de lokale overheid. Wellicht moet men daar bij dit proces ook scherper op ingaan. Men ontvangt graag advies op dat

punt en ook over de vraag of de verbreding naar corporaties die geen algoritme hanteren, in de ogen van de CPA kan.

De CPA merkt op dat de SCHUFA-uitspraak van 7 december 2023 wellicht een handvat oplevert om meer transparantie over het algoritme bij Eigen Haard te vragen als het gaat om het tegengaan van profilering. Een andere vraag is of het belang van de rechtsbescherming van de burger wel voldoende gezien en gewaarborgd wordt door de gemeente in gevallen waarin de burger zich slachtoffer voelt van het signaleringsmodel. Verder vraagt de CPA wat de rol is van het RIEC waar in de DPIA over gerept wordt.

Beroepen en bezwaren worden in Amsterdam door eigen juristen behandeld, dus de Schufa-uitspraak is hier niet aan de orde. De gemeente is volgens de indieners voortdurend alert op de rechtsbescherming van burgers. Het RIEC is alleen betrokken bij de gesprekstafel als facilitator en speelt in dit proces verder geen rol. Verder wordt het RIEC alleen ingeschakeld als er grote zaken aan de orde zijn, maar dat is bij dit proces nog nooit gebeurd.

De voorzitter kondigt een spoedig advies van de CPA aan en bedankt voor alle toelichtingen.

Bijlage: Toevoeging op aanleiding en omschrijving

Doel verwerking persoonsgegevens:
Eigen Haard, de andere woningbouwcorporaties en de gemeente Amsterdam streven in hun samenwerking de volgende doelen na:
Voor dienstverlening/ gemeente Amsterdam
- Kwaliteit van de basisregistratie Personen op peil te houden en te (s) verbeteren;
- Meer en hoogwaardige terugmeldingen BRP ontvangen;
- Opsporen van onjuiste inschrijvingen in de BRP;
- Onnodige leegstand terugdringen.

Voor Eigen Haard/ woningcorporatie
- Het doelmatig en doeltreffend signaleren, onderzoeken en beëindigen van onrechtmatig gebruik van huurwoningen.

De uitwisseling is er uitsluitend op gericht om te komen tot een effectievere aanpak van onrechtmatige bewoning, en om zodoende sneller en meer woningen vrij te maken voor woningenzoekenden.

Verantwoordelijke(n)[2]:
De verantwoordelijken binnen deze samenwerking zijn:

1. Gemeente Amsterdam, Directie Dienstverlening - Team Kwaliteit: Verantwoordelijk voor het waarborgen van de kwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP) en het uitvoeren van adresonderzoeken.
2. Woningcorporaties: Rochdale, Eigen Haard, Ymere, Lieven de Key, De Alliantie en Stadgenoot. Zij zijn verantwoordelijk voor het signaleren en onderzoeken van onrechtmatige bewoning en het terugmelden van afwijkingen in de BRP aan de gemeente.

Beide partijen dragen verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens binnen hun eigen organisatie

Betrokkenen[3]:
In het kader van deze samenwerkingsovereenkomst zijn de betrokkenen de huurders, medebewoners en andere personen waarvan persoonsgegevens worden verwerkt, zoals gegevens over adresregistratie, bewoningssamenstelling en eventuele signalen van onrechtmatige bewoning. Deze gegevens worden verwerkt door de gemeente Amsterdam en de woningcorporaties om de doelen te verwezenlijken.

Dataset (wat voor persoonsgegevens):
De datasets die in deze samenwerking worden verwerkt, bevatten de volgende soorten persoonsgegevens:
Gegevensset 1 – Overzicht huurders woningcorporatie (zie concept samenwerkingsovereenkomst 3.4 Bijlage D: Samenstelling gegevenssets, p. 16)**:**

- Naam (achternaam, tussenvoegsel, initialen)

- Geboortedatum
- Adresgegevens (postcode, huisnummer, toevoeging)
- Contractgegevens (ingangsdatum, rol zoals hoofdhuurder of huisbewaarder)
- Indicatoren zoals huisbewaring en hoofdhuurderstatus

Gegevensset 2 – Resultaat huurderscontrole (zie concept samenwerkingsovereenkomst 3.4 Bijlage D: Samenstelling gegevenssets, p. 17)**:**

- Matchresultaten tussen huurdersgegevens en BRP (bijvoorbeeld match op achternaam en geboortedatum)
- Unieke ID's van huurders en verblijfsobjecten

Gegevensset 3 – Resultaat opvragen bewoningssamenstelling en signalen op adres (zie concept samenwerkingsovereenkomst 3.4 Bijlage D: Samenstelling gegevenssets, p. 17-18)**:**

- Aantal ingeschreven personen op een adres (meerderjarig, minderjarig, briefadressen)
- Relaties tussen bewoners (bijvoorbeeld partner of kinderen van hoofdhuurder)
- Historische gegevens zoals inschrijf- en uitschrijfdata
- Indicatoren zoals geheimhouding en adresonderzoek

Deze gegevens worden uitsluitend verwerkt voor de doelen van de samenwerking, zoals het verbeteren van de BRP en het aanpakken van onrechtmatige bewoning.

Is er sprake van de (voorgenomen) verwerking van bijzondere persoonsgegevens?[4]:
Nee, er is in deze samenwerking geen sprake van de (voorgenomen) verwerking van bijzondere persoonsgegevens. De gegevens die in deze samenwerking worden verwerkt, betreffen reguliere persoonsgegevens, zoals naam, geboortedatum, adresgegevens en contractinformatie. Deze gegevens worden uitsluitend gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP) en het aanpakken van onrechtmatige bewoning, en niet voor doeleinden die bijzondere persoonsgegevens vereisen.

- **Zo ja: op welke uitzonderingsgrond wordt een beroep gedaan?[5]**

Is er sprake van de (voorgenomen) verwerking van het BSN of strafrechtelijke persoonsgegevens?[6]
Nee, er is in deze samenwerking geen sprake van de (voorgenomen) verwerking van het Burgerservicenummer (BSN) of strafrechtelijke persoonsgegevens.
Het BSN wordt niet genoemd in de datasets die worden uitgewisseld of verwerkt.
Er worden geen gegevens verwerkt die betrekking hebben op strafrechtelijke feiten of verdenkingen.
De samenwerking richt zich uitsluitend op het signaleren en aanpakken van onrechtmatige bewoning en het verbeteren van de kwaliteit van de basisregistraties, zonder dat hierbij strafrechtelijke gegevens worden betrokken.

Verwerkingsgrondslag (artikel 6 AVG)[7]:
De gemeente heeft de wettelijke taak om de kwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP) en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) te waarborgen. Dit valt onder het uitvoeren van een taak van algemeen belang.

Op grond van artikel 3.9 van de Wet BRP kunnen gemeenten derden met een maatschappelijk belang, zoals woningcorporaties, aanwijzen voor gegevensdeling. In Amsterdam is dit geregeld via het Reglement Basisinformatie 2018, waarin woningcorporaties zoals Eigen Haard zijn aangewezen om gegevens te ontvangen en terug te melden ter verbetering van de BRP en het tegengaan van illegale bewoning. Eigen Haard is verplicht om onjuistheden in BRP-gegevens terug te melden op basis van artikel 2.34 van de Wet BRP. Voor het opvragen van bewoningssamenstellingen bij gerede twijfel over woningmisbruik is geen specifieke grondslag in de Wet BRP; deze gegevens worden gedepersonaliseerd verwerkt op basis van artikel 6, lid 1, onder e van de AVG, omdat dit bijdraagt aan de gemeentelijke taak om de kwaliteit van de BRP te waarborgen en sociale huurwoningen rechtmatig te verdelen.

Bewaartermijn(en) en vernietiging van persoonsgegevens:
De bewaartermijnen en vernietiging van persoonsgegevens binnen deze samenwerking zijn als volgt geregeld:

- Gemeente Amsterdam (Dienstverlening - Team Kwaliteit): Persoonsgegevens worden bewaard gedurende 10 jaar, conform de Wet BRP en de Regeling BRP.
- Woningcorporaties: Persoonsgegevens worden bewaard tot maximaal 5 jaar na afsluiting van het onderzoek naar onrechtmatige bewoning.

Na deze periode worden de gegevens vernietigd.

Informatie betrokkenen (transparantie):
Uit de DPIA (nog in concept) blijkt dat er risico's aanwezig zijn m.b.t. transparantie. De risico's zijn geïdentificeerd en mitigerende maatregelen zijn geformuleerd. Het betreft risico 1 t/m 5 (DPIA p. 29-30).
(Concept-)Verwerkersovereenkomst(en)[8]:

(Concept-)Overeenkomst tussen verwerkingsverantwoordelijken:[9]
De samenwerking tussen gemeente Amsterdam en Eigen Haard is vastgelegd in '2024 samenwerking Dienstverlening – afdeling kwaliteit en woningcorporatie Eigen Haard' (DATUM). Zie bijlage 1.
De samenwerking tussen gemeente Amsterdam en de Amsterdamse woningcorporaties is vastgelegd in 'samenwerking directie Dienstverlening gemeente Amsterdam en woningcorporaties' (2025, concept). Zie bijlage 2.

Status van het project en timing:
De samenwerking tussen gemeente Amsterdam en woningcorporatie Eigen Haard is na succesvol doorlopen van de pilot verlengd. In 2024 is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst ondertekend.
De samenwerking tussen gemeente Amsterdam en de andere woningcorporaties is nog niet in werking. Met betrokken partijen is besproken dat start pas van toepassing is na een positief akkoord vanuit de Functionaris Gegevensbescherming op de DPIA en de samenwerkingsovereenkomst.

Ethiek

Draagt het project bij aan het versterken van publieke waarden? Zo ja, welke zijn dat?[10]
Ja, het versterkt algemeen nut (verbetering van de BRP en aanpak van onrechtmatige bewoning), rechtvaardigheid (eerlijke verdeling van sociale huurwoningen) en doelmatigheid (efficiëntere samenwerking).

Zijn er waarden die in het gedrang dreigen te komen? Welke waarden zijn dat?
Ja, deze zijn geïdentificeerd en mitigerende maatregelen zijn geformuleerd, zie ook de DPIA. Dit omvat o.a.: privacy (door verwerking van persoonsgegevens), data-minimalisatie (risico op verwerking van meer gegevens dan nodig) en autonomie (onvoldoende inzicht voor betrokkenen in hoe hun gegevens worden verwerkt).

Als er sprake is van botsende waarden, hoe maakt u dan een afweging?
Afwegingen worden gemaakt op basis van proportionaliteit (inbreuk moet in verhouding staan tot het doel) en subsidiariteit (geen minder ingrijpend alternatief beschikbaar), binnen de kaders van de AVG en Wet BRP.

Voorbeeld:

- We verkiezen een jaarlijkse controle over een kwartaalcontrole om de verwerking van data te minimaliseren.
- Met Eigen Haard hebben we gekeken naar een andere vorm van de bestandsvergelijking door de cijfers van 2024 te analyseren. Hierbij is gekeken naar of we in de bestandsvergelijking enkel kunnen kijken naar de nieuwe huurovereenkomsten. Uit deze resultaten blijkt echter dat het analyseren van enkel de nieuwe huurovereenkomsten minder effectief is in het signaleren van onrechtmatige bewoning en onjuiste adresregistraties. Hoewel deze aanpak een kleinere dataset oplevert en daardoor minder belastend is, missen we een groot deel van de signalen die voortkomen uit bestaande huurovereenkomsten. Uit de data-analyse blijkt namelijk dat in 86% van de gevallen van geconstateerde onrechtmatige bewoning gemist zouden worden bij een data-uitwisseling met alleen nieuwe huurders. Dit komt overeen met het beeld van de woningbouwcorporaties, dat onrechtmatige bewoning meestal in de loop van een huurcontract ontstaat en niet aan het begin. Verdere dataminimalisatie zou het doel van de samenwerking (verbeteren van de kwaliteit van de BRP en het aanpakken van onrechtmatige bewoning) onderuit halen/ teniet doen.

Als er waarden in het gedrang dreigen te komen, wat doet u dan om de mogelijke schade te beperken?

1. Beperking van toegang: alleen bevoegde medewerkers krijgen toegang tot de gegevens, en deze toegang wordt strikt gecontroleerd via toegangsbeheer en logging.
2. Beperking van gegevensverzameling: alleen de strikt noodzakelijke gegevens worden verwerkt, en datasets worden zo klein mogelijk gehouden om het doel te bereiken.
3. Regelmatige evaluatie: de samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd om te beoordelen of de gegevensverwerking nog steeds proportioneel is en of de doelen worden bereikt zonder onnodige inbreuk op publieke waarden.

4. Informatievoorziening aan betrokkenen: betrokkenen worden duidelijk geïnformeerd over de verwerking van hun gegevens, de doelen hiervan en hun rechten, bijvoorbeeld via privacyverklaringen en communicatiekanalen.

Checklist aanleveren stukken[11]

	Ja	**Nee, toelichting:**
Indien sprake is van samenwerking met externe partijen, zijn de afspraken en rolverdeling vastgelegd, zijn bijv. verwerkersovereenkomsten of overeenkomsten tussen verwerkingsverantwoordelijken gesloten?	Ja. De samenwerking met andere woningcorporaties is (nog) in concept vastgelegd. Zie bijlage 2. Dit betreft een nog niet geïmplementeerde voorgenomen samenwerking.	
Is er een (concept) DPIA? [12]	Ja, het betreft een conceptversie. De FG heeft hier een eerste advies op gegeven. Feedback wordt nog verwerkt.	
Is er advies gevraagd aan de FG?	Ja, zie bovenstaand.	
Is er advies gevraagd aan de OR?		Nee. Het project heeft geen directe invloed op de werkzaamheden, verantwoordelijkheden of arbeidsomstandigheden van medewerkers binnen de betrokken organisaties.
Is er een (concept-)privacy statement waarin deze verwerking wordt uitgewerkt?	Ja (woningbouw) Gemeente Amsterdam levert dit uiterlijk eind 2025 aan.	
Is dit agendapunt eerder bij de CPA geagendeerd? Of zijn er vergelijkbare projecten aan de CPA voorgelegd? Zo ja, is er afgeweken van eerder advies?	Ja, 24-09-2020. Eerder genoemde adviezen zijn opgenomen in de	

	DPIA alsmede de overeenkomst.	
Is er een (concept) architectuur/overzicht nieuwe datastromen?		Nee. De pilot richtte zich op het verbeteren van samenwerking en gegevensuitwisseling via een signaleringsmodel, zonder dat hierbij nieuwe datastromen of een formeel overzicht daarvan zijn ontwikkeld.